

Finhvalen i Vejle Fjord bør aflives straks

Natten til onsdag d. 16. juni strandede en finhval i Vejle Fjord. Hvalen lå ved lavvandet om formiddagen ud for Ibæk hvor Vejle Brandvæsen sørgede for at holde hvalen våd og fugtig ved hjælp af brandsprøjter. Hvalen lettede kl. 12:20 på det stigende vand og svømmede ca. 1 km. i vestlig retning langs med kysten, indtil den atter strandede på lavt vand.

Lad os først slå fast, at finhvaler ikke strander*). Observationer af finhvaler i danske farvande siden 2003 tilgået www.hvaler.dk viser, at de er eminente til at navigere i snævre farvande, og at de er fuldstændig bevidste om kysters nærvær og om undervandstopografier. Vejle-hvalen er således også udmærket klar over, strandens og kystens beliggenheder, så når den lægger sig ind på kysten, må det tolkes som en bevidst handling. Sammenligner man Vejle Fjords undervandstopografi med de tilsvarende forhold i de andre fjorde, hvor finhvaler er optrådt, synes Vejle Fjord navigationsmæssigt at være den mest enkle.

Og hvorfor svømmer finhvalen så ind på kysten? Ganske givet på grund af en eller anden form for sygdom eller svækkelse, og skubber man hvalen ud igen, vil den lægge sig ind et andet sted, netop som man pt. ser det i Vejle Fjord for tiden.

Det eneste argument, der retfærdiggør en aflivning er, om hvalen lider, og det må vi formode, at den gør. Finhvalen er dødsdømt. Derfor handler det om at afkorte dens lidelser – altså aflive dyret.

Metoden? Der findes den æstetiske og ublodige, som man anvender bl.a. i USA og Canada, hvor man injicerer forskellige medikamenter som barbiturater eller ”muskellammere” (f.eks. suxamethon eller succinylchlorinchlorid, (”curare”)) i dyret. Men man skal op på enorme doser, ligesom erfaringer viser, at dødføløbet er meget langvarig (op til 1 time). Yderligere er det livsfarligt for den dyrlæge, der skal udføre arbejdet. En anden metode er den mekaniske, men desværre mere ”spektakulære”, f.eks. skydning eller brug af sprængstof. Skydning af hvaler frarådes for dyr over 8 meter, samt for næbhvaler generelt, men anvendelse af sprængstof er brugt i udlandet med succes – bl.a. i Sydafrika på strandede rethvaler. Holdningen i Sydafrika er, at lader man en strandet rethval dø naturligt på stranden, vil det være som at lade dem koge i deres egne vævsvæsker

Skov- og Naturstyrelsen, Fisker- og Søfartsmuseet samt Statens naturhistoriske Museum, der er de ansvarlige i strandingssager, har – som det fremgår i medierne - valgt at lade hvalen dø af sig selv.

La' naturen gå sin gang. Der dør hundreder af hvaler i oceanerne hver dag. En sådan holdning er afstumpet. Mennesket er den eneste dyreart, der bekymrer sig om eller har empati overfor andre arter, og hvis vi finder en levende fugleunge, der er faldet ud af reden, vil vi straks aflive den. Denne holdning til liv bør vi holde fast i.

Selv har jeg aflivet enkelte marsvin og adskillige sælunger mekanisk med kniv eller kølle igennem de ca. 30 år, jeg har været ansat på Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg. Det er aldeles ubehageligt, men hensynet til det lidende dyr bør komme først. Derfor lyder mit råd – få den hval aflivet snarest! Det virker kujonagtigt ikke at agere. Årsagen til, at man overhovedet har kunnet strække denne handling så længe, er ganske givet, at man ikke kan se hvalens øjne og hvaler ikke skriger. Havde det været en hylende sælunge med store sorte øjne, havde holdningen nok været anderledes.

Mvh

Thyge JENSEN, Gravsgade 1 a, 6760 Ribe, tj@hvaler.dk
Redaktør af www.hvaler.dk

PS

Jeg er overbevist om at Hærens Kampskole i Oksbøl, som jeg har kommunikeret med i forbindelse med en artikel, jeg har skrevet, om aflivning af større hvaler, gerne vil stille deres professionelle ekspertise til rådighed i forbindelse med en human og hurtig aflivning af hvalen.

PPS

Hvis man ønsker yderligere udsagn vedr. problematikken fra folk med praktiske erfaringer i hvalstrandinger, vil jeg foreslå, at man henvender sig til:

Svend Tougaard, 40 18 45 70, st@s-tougaard.dk

Carl Chr. Kinze, 21 68 28 31, gittecarl@mail.dk

**) For tandhvalerne kaskelot, grind og halvspækhugger er forholdene anderledes. Disse arter massestrander, hvilket ikke kan skyldes sygdom hos hele flokken, men årsagen må i stedet søges i sociale interne bindinger. Disse hvaler vil det være relevant at bringe bort fra kysten igen.*

Litteratur:

Thyge Jensen. ”Aflivning af strandede hvaler”

<http://www.hvaler.dk/Pdf/Aflivning%20af%20strandede%20hvaler.pdf>

Thyge Jensen, „Noget om at slå dyr ihjel“ Kronik i POLITIKEN, 12. august, 2009

<http://politiken.dk/debat/kroniker/article766341.ece>

Thyge Jensen, Carl C. Kinze & Ragnhild Skov. „Finhvaler i indre danske farvande 2003”

<http://www.hvaler.dk/xaarbog2003.htm>

Thyge Jensen, Svend Tougaard, ”13 kaskelothvaler på Rømø”

http://www.hvaler.dk/x13_kaskelothvaler.htm